

zalogo pšenice in s precej mlevskimi izdelki. — Na Bakovniku pri Kamniku je uničil ogenj znani Cuzakov hlev, ki je sedaj last g. Jerneja Berleca. Sosedje so oteli iz hleva živino in svinje, poslopje je zgorelo do tal. — V noči je pogorela 20 tisoč Din vredna viničarija posestniku Jožefu Kolarju v Jasterniku pri Poljčanah. — Dne 4. septembra ob eni uri popoldne je izbruhnil v vasi Notrajne Gorice pri Brezovici v ljubljanski okolici velik požar. Pogoreli so posestniki: Jožef Sojer, Jakob Kušar, Kozin in Lojze Sojer. Zgorel je zgornji del zvonika, 20 voz sena in zelo mnogo žita. Nekateri pogorelci so zavarovani. Radi suma požiga so aretirali 70letnega hercača Jožefa Žabkarja, ki je stal pri požaru pred Sojerjevo šupo. Pojavil rdeči peten. Omen. vsako krivdo in je še vzrok velike požarne nesreča tajna zagonetka.

Razne novice.

Vodovod za Belokranjce. Pričeli so z gradnjo velikega vodovoda za Belo Krajino, ki bo stal 14 milijonov Din. Vodovod bo imel 27 rezervoarjev in bo znašala dolžina glavnih vodovodnih cevi 87 km.

Največje orgle. V St. Vidu nad Ljubljano je dogradil mojster Jenko orgle za stolno cerkev v Djakovu. Orgle imajo 72 registrov, 3 manuale in nad 5000 piščalk. Nove djakovske orgle so največje v naši državi.

Vse cenjene čitatelje vjudno opozarjamo na prilogo v današnji številki »Slovenskega gospodarja« od splošno znane tvrdke za prodajanje srečk državne razredne loterije Marko S. Serdarušič, Beograd, Knežinja Ljubice 16.

Specijalist za kirurgijo sef primarij dr. Čeranič Mirko zopet redno ordinira od 8—9, 12—13 in 15—16 v sanatoriju v Mariboru, Gosposka ulica 49. 1100

Dr. Z. Matiašič ordinira zopet redno ob delavnikih od 10. do 12. in od 4. do 6. ure Glavni trg 4, II. nadstropje, Maribor. 921

V solnčno Dalmacijo! Prijeten izlet z avtom iz Ljubljane od 21. do 26. septembra združen z romanjem v Sinj; z ladjo na otok Hvar. Oglede vseh znamenitih krajev. Podrobna pojasnila pošlje zastoj uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Wolfova 1. 1000

Obžalovanja vredni slučaj.

Nočni napad na železniškega čuvaja. Pri železniškem vzdrževalnem oddelku v Mariboru zaposleni 25letni delavec Martin Čobec iz Hoč je bil v noči zaposlen s pregledovanjem tira ob Tržaški cesti. Ko se je pri obhodu pomudil nekoliko pod mostom v Nasipni ulici na Pobrežju, sta se mu pripeljala nasproti dva kolesarja in eden ga je pričel izzivati radi puške. Izzivačema se je pridružila še kolesarka in čuvaj jo je vprašal, kedo da sta njena znanca. V tem trenutku je položil eden od fantov kolo na stran, se je pognal v Čobeca in mu je hotel iztrgati orožje, med tem ko ga je drugi večkrat zabodel. Težko ranjeni je še imel toliko moči, da je hotel oddati iz puške strel, a mu je orožje odpovedalo in napadalca sta zginila v noč. Nato se je Čobec zgrudil nezavesten. Čez nekaj časa si je toliko opomogel, da se je zavlekel do bližnje čuvajnice, odkoder so poklicali mariborske reševalce, ki so ga prepeljali v bolnico.

Študentje! Tudi vašim domačim bo prav, ako boste povedali, da kupujete tam, kjer je za vas najugodnejše, to je v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj!

Izropana starinarina. V noči na 4. sept. je bil v Mariboru v Mlinski ulici izvršen drzen vlom v starinarino Ivana Samuha. Vlomilci so vdrli z dvorišča v prodajalno in so jo temeljito izpraznili. Odnegli so vse, kar jim je prišlo pod roko: nakit, zlate in srebrne novce, inozemski denar, obleko, fotografske aparate in gotovine za 1000 Din. Skupno škodo cenijo na 40 tisoč Din.

Izjalovljen poskus vloma. Pri vpisovanju v srednje šole plačujejo učenci ravnateljstvom šolnino. V blagajnah ravnateljev so večkrat večje svote in na te prežijo vlomilci. V noči na 3. september je neznanec poskušal vломiti v blagajno klasične gimnazije v Mariboru. Ropot je

CROATIA BATERIJE

so sedaj
najcenejše
ker so boljše, nego preje.
Prepričajte se!

prebudil ravnatelja, ki je prepodil nezajeljene nočne goste.

Skočila z drugega nadstropja. V Koroševi ulici 3 v Mariboru je skočila iz drugega nadstropja 16letna Ana Bratina. Pri padcu se je hudo poškodovala na znotraj in si je zlomila roko ter nogo tako, da so kosti predrle meso in kožo.

Napad. Ko se je vračal 27letni viničar Ernst Papež iz Št. Ilja v Slov. gor. zvečer proti domu, ga je napadel neznanec in ga je tako obdelal, da so ga prepeljali s prebito lobanjo v mariborsko bolnico.

Kroglo v hrbet. Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je došlo v večernih urah do krvavega dejanja, katerega je povzročila pijanost. 20letni posestniški sin Karl Škofič se je podal proti večeru v pol ure oddaljeno trafiko po cigarete. Tamkaj mu je postregel 27letni Rudolf Dimnik. Ko je Škofič dobil zahtevano, je voščil lahko noč in je hotel oditi. Pijani Dimnik je imel pozdrav za izzivanje, je potegnil revolver in je ustrelil za odhajajočim fantom. Škofiča je zadela krogla v hrbet in ga je na znotraj ranila. Obstreljenega so prepeljali v mariborsko bolnico.

V gozdu ubit. V gozdičku Dobrava pri Rušah, in sicer v smeri proti selniškemu brodu, je našel 3. septembra delavec Al. Marčič ubitega moškega. Poklicani ljudje in orožniki so prepoznali v ubitem 26letnega Ivana Vrbljača, pomožnega delavca v ruški tovarni. Mrtvi je imel na desni glavi veliko odprto rano, ki mu je bila najbrž prizadjana s kamnom, in eno roko v žepu. Vrbljač je bil napaden iz zasede, vržen 3—4 m globoko v grmovje. Natančnejša preiskava bo že dognala, kedo je

Bolnica na vrteči se plošči.

Na južni morski obali na Angleškem gradijo sedaj 2 bolnici, ki stojita na ogromnih ploščah, ki se dajo sukati. Vzrok za to malo čudno gradnjo je prav pameten. Sukajočo se ploščad uravnava posebna ura, katera ob enem skrbi, da so glavna pročelja postopja in dvorane za ležanje vedno obrnjene proti solncu.

Cerkev iz jekla.

V Manili na Filipinskih otokih je bila pred kratkem slovesno blagoslovljena cerkev iz jekla. Svetišče so zgradili radi tega iz tega materiala, ker so izprevideli, da je jeklena konstrukcija še najbolj odporna napram potresu.

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

15

»Cenc je mož — in mož molči in ne čenča.«
»Ko ne veš imena! Hahaha! Šema si! Jezikaš — pa nič ne veš.«
»Kdo si upa to reči?!« je udaril po mizi. »Pokazal vam bom, da vem za ime.«
»Le hitro! Povej! Kako ji je ime!«
»Začne se s P, konča z A, na sredi pa je L. — Zdaj ničesar več ne povem. Ne uganete imena. Jaz ga vem.«
»P-e, Pe, L-a, la — — Pela,« so nekateri ugibali. V tem se jih je že oglasilo štiri ali pet:
»Pavla! — Pavla! — Pavla!«
Cenc je zazijal in debelo pogledal, tako se je začudil. Kar verjeti ni mogel. Zmajal je s svojo razžarjeno glavo in dejal:
»Morda je Pavlina...«
»Pavlina ali Pavla, to je vseeno.«
»Torej Pavlo bo vzel Ravnjak, ciganko?«
»Pavla ni nikakršna ciganka več,« je zagrmel čevljar, »ampak lepa gospodična.«
»Hahahaha!«
»Da bi vzel Ravnjak ciganko, tega ti noben osel ne verjame.«

»Mogoče je le. Saj se je presneto brigal za njo.«
»Kaj se ne bi brigal, če se je namesto njega dala oklati!«

Sem in tja so letele besede in prav glasno je postalo. Sredi hrušča se je nenadoma prikazala Urška s svetilko. Cencu je na mah ugasnil okoli glave rdeči vinski žar in kar prebledel je. Ne! Ne! — si je mislil —, le zdaj ne! Korajža velja! Junak, na plan! Na dan! Ho! — Glavo je vzdignil in rekel z glasom kakor turški sultan:

»Gospa Uršula, ali si špijon? Pojdi domov! Kadar se močje zberejo, da se o visoki politiki pomenijo, ni za ženske med njimi prostora. Jaz v domači politiki nimam volilne pravice, ti je pa v državni nimaš. Razumeš?!«

»Ne, Urška mora ostati.«

»Tička, sem pojdi!«

»Sem pojdi! Na, pij!«

»Urška, ali je res, da bo Ravnjak vzel Pavlo, ciganko?«

»Kdo je to rekel?« je zavpila Urška in vsa prebledela.

»Cenc pravi tako, tvoj stari. Pravi, da si Pavlin prstan imela v rokah,« ji je zakrutil pijan glas na uho. Teda se je zaletela v Cenca in mu pomolila pesti pod nos:

»Tiii — čenča čenčasta, ti! Ali si moral vse počenčati!«

delavca ubil in zakaj je bilo zagrešeno vse obsodbe vredno krvavo dejanje.

Posledica prehitre vožnje z avtomobilom. Po cesti od Ptuja proti Sv. Juriju ob Ščavnici je drvel te dni tovorni avtomobil. V vasi Oblaki je prignal po cesti proti avtomobilu junca 10letni Franček Žmavc. Deček se je komaj ognil avtomobilu s skokom na travnik, junca pa je avto butnil ob stran. Lastnik živali ima 800 Din škode. — Isti neprevidnež je pozneje zadel v voz, ki je bil s senom naložen, in je povzročil lastniku posestniku Lovr. Špindlerju iz Zagorcev 300 Din škode. Skrajno neprevidni šofer je naznanjen sodišču.

Velika hmeljska tatvina. V Grajski vasi pri Gomilskem je bilo posestniku Ivanu Šlander iz njegove shrambe ukradene večja množina suhega, iz njive pa svežega hmelja. Oškodovani ima že več let umobolno ženo ter je oče peterih malih otrok, zato je ta tatvina tembolj obsojana vredna.

Izpred sodišča.

Obsojen radi tatvine iz zaklenjene omare. 33letni delavec Luka Črešnjik iz Kokavice pri Črni je ukradel iz zaprte omare Valentinu Krofu 40 Din. Črešnjik je bil v Mariboru 3. septembra obsojen na 4 mesece strogega zapora.

Slovenska Krajina.

Sobota. Bliskoma se je 2. septembra raznesla vest, da je v Mariboru v bolnici umrl tuk. javni notar dr. Anton Koder. Eil je na Pohorju in se je kar onesvestil. V bolnici mu več niso mogli pomagati. Poznalo ga je skoraj vse v naši krajini. Bil je blagega srca in je večkrat pomagal tam, kjer drugi niso hoteli, dasi bi bil skoraj dolžni. Bil je v Soboti pomembna osebnost. Gotovo je iz srca odpustil vsem tistim, ki so ga iz prestižnih ozirov blatili. Bil je v najlepši moški dobi. Naj mu bo Bog milostljiv sodnik, vsem preostalim naše iskreno sožalje!

Sv. Sebastijan. V sredo 2. septembra zjutraj ob pol dveh je imel naš župni upravitelj g. Bejek Janko obisk. Bila je krasna mesečna noč.

»Mojster Smola« je zlezel vase ko kup greha in ni črnil besede. Take še svoje ni videl. — Žena pa je pihala vsa divja:

»To je tvoja državna politika, ti, ti, ti — petelin na gnoju! Saj pravim: drugega vas ni, dedci presneti, sam jezik vas je!«

»Torej je le res?«

»Torej je le res, da sta Ravnjak in Pavla v besedi?«

»Nič ni res. Ničesar nisem rekla. — Čenče, same čenče, kar vam je ta pijanec natvezel.«

Tako hude in jezne Urške še nikoli niso videli. »Urška, nikar ne bodi tako huda! Rajši sedi; kave ti prinesem,« jo je skušal krčmar pomiriti.

Toda Urški danes ni bilo ne za kavo in ne za žemlje; tik k svojemu je zopet stopila in mu za brusila:

»Pijanec zanikrni! Takoj se mi skidaj domov! Če ne greš, pojdem sama, ampak ne več gor v kočo, temveč kam drugam in ne boš me več videl.«

S temi besedami je mahnila s svetilko in jo odkurila pri vratih. Cenc se je skobacal izza mize in se ponižno opotekel zanjo. Kako sta domov prišla, o tem niti on niti ona nikoli nista kaj povedala.

X.

Hudi časi so se začeli za Ravnjaka. Kar čez noč se je razvedelo po vsej Bistrici, kar so se možje

Vlomilci so hoteli priti skozi okno v župnišče. Najbolj primerna se jim je zdela obednica, v kateri ni nihče prenočeval. Videli so v obednici omaro in najbrž so hoteli to izprazniti, ali pa priti skozi obednico v pisarno in k blagajni, ki je pa skoraj vedno prazna. Od sosedov so prinesli lesene hlode in si delali pot. Močno, debelo, železno mrežo so prelomili, deloma pa izdoblili. Imeli so že luknjo, skozi katero bi človek lahko prišel, pa delali so še večjo, menda za slučaj bega. G. Bejek je dalj časa poslušal delo roparjev in je prvotno mislil, da so mačke. Šele ko je vstal, mu je bilo jasno, da nekdo vlamlja. Odprl je vrata v obednico in videl vlomilce pri oknu. Prenaglil se je in je zavpil, še

ZDRAVO VINO IN MOŠT
z uporabo
KALIUM-META-BISULFITA
ZNAMKE „VINOBRAN“
Navodila in vzorce poljija brezplačno
tovarni „ZORKA“ D. D. SUBOTICA

preden je nabasal puško. Ustrelil je za njimi, pa že prepozno. Isto noč so poskušali vlomiti tudi v šoli v Moščancih. — Ljudje so razburjeni in ne pričakujejo nič dobrega, če se že vršijo taki vromi. Kdo bi bili vlomilci, ne vemo. Morda cigani, sumimo pa tudi razne hrvaške pobiralce milodarov. Ob ti priliki povdarjamo, da so ljudje nevoljni, da ne prestando hodijo tu nabiralci iz južnih krajev. Imamo tudi mi reveže in naš človek ne bo nikdar šel niti na Hrvaško, kaj šele v Srbijo prosit podpor, če mu pogori hiša ali kaj drugega. Prosimo oblast, da takim, največkrat sumljivim osebam, ne daje potrebnega dovoljenja.

Srednja Bistrica. Že dolgo ni bilo na Srednji Bistrici kurjih tatov, sedaj pa skoraj vsak čas komu zmanjkajo kure. Do sedaj so bili osumljeni takih, vendar ni nihče ni mislilo na to nepošteno delo.

Kebelj. Preteklo nedeljo dne 30. avgusta so Kebeljskani na ustanovnem občnem zboru Pro-

Dolnja Lendava. V nedeljo 30. avgusta smo imeli pri nas gasilske vaje in sicer: naša, črensovska, gornje- in srednjebistriška četa. Ob napovedani uri se je zbralo mnogo občinstva na kraju vaje, ki je z velikim zanimanjem sledilo vajah in tekmam. Vse gasilske čete so se zelo potrudile in vse bi rade bile prve, kar pa je nemogoče.

Radmožanci. Turniški gasilci so imeli v nedeljo dne 30. avgusta župne vaje v Radmožancih. Pokazali so se zelo spretni. Čestitamo!

Turnišče. Šolsko leto se je začelo in naši učitelji so se vrnili zdravi nazaj na svoja mesta. Vsi učitelji so imeli lepe in vesele počitnice, le edino učitelj g. Šunker Ivan ni imel lepih počitnic, ker je bil na orožnih vajah. Toda tudi on se je vrnil zdrav in vesel nazaj na svoje učiteljsko mesto.

Obsojena cigana. Dne 2. septembra sta dajala pred sodniki v Mariboru odgovor ciganska brata šarkezi-Kovač Geza in Albert. Oba sta iz ciganske naselbine v Borec, znana uzmoviča in klateža. Letos 9. maja sta zagrešila tolovajski napad. Oborožila sta se s karabinko in sta poskušala tatinsko srečo pri raznih kurnikih. Že bolj pozno ne večer sta z orožjem prisilila na cesti med Brezovci in Salamenci Karla Zöksa, da jima je moral dati 250 Din in nekaj blaga, s katerim se je vračal iz trgovine proti domu. Cigana sta bila našemljena in sta govorila napadenemu nerazumljivo cigansčino. Edina sled, katere so se oprijeli orožniki, so bili odtisi ciganskih nog v od dežja razmočenih tleh na kraju napada. Zandarji so napravili odtiske bosih nog v mavec in so začeli v te primerjati noge ciganov iz naselbine v Borec. Na ta način sta bila izsledena tolovajska bratca, ki sta seve vse tajila. Pozneje so našli še celo del oropanega blaga. Geza je bil obsojen na 1 leto in 6 mesecev robije, Adalbert na 6 mesecev robije.

svetnega društva manifestirali za katoliško prosvetno idejo. Že pred štirimi leti se je postavil vogelni kamen za novo prosvetno društvo. Toda v tistih časih, ko je vladala krivica in hinavstvo in ko je tirnil nasilni bajonet, je moralo cvetoče delo zastati, a pogumni početniki prosvete, so bili za svoje kulturno in narodnostno

menili v gostilni. Na Ravnah so si posli novico skrivaj pripovedovali, ujec Miha pa je mlademu kar v lice zabrusil, kako je Cenc pri Blatniku pravil, da bo on, župan, vzel ciganko in da ji je podaril zlat prstan. Ravnjaka je zgrabila jeza, da je bil rdeč ko kuhan rak. Nič ni tajil, rekel pa je, da mu ni mar, kaj taka pijana čenča v krčmi gobezda.

Na Pavlo je bil silno hud. Tega ji ne bo kmalu odpustil, da je skrivnost tako lahkomišelnost izdala — pa še celo klepetavi Urški in Cencu, ko je morala vedeti, da jo bosta na veliki zvon obesila. Zdaj naj počaka! Ne bo ga kmalu k nji. Pokazal ji bo, da ga je razžalila.

V srcu pa ji je ostal zvest, čeprav mu je bila ljubezen zagrenjena. Ko ga je nekoliko dni potem sosed vprašal, ali je res, da bo vzel Pavlo, mu je brez ovinkov priznal, da je tako in da si ljudje nimajo zakaj jezike brusiti.

Ampak zdaj šele so začeli! Vse je govorilo o tem, da se Ravnjak pri ciganki ženi. Posebno dekleta so se zgražala, da jim gre tako sramoto delati. Na Osojah je bila prava burja. Lenčka, ki je že mislila, da je Ravnica, je od jeze škripala in tulila, sestre so ji pomagale, Martin pa, Osojnikov najmlajši in edini sin, se je rotil, da bo Ravnjaka pred cerkvijo osramotil.

Tedaj je stari Osojnik zbral vse svoje zadaj v kamri in jih je — čeprav je v njem tudi kar vrelo —

Pred 7 leti je obiskal Manilo potres. Vse iz kamenja pozidane cerkve so se porušile ali pa so bile do nerabnosti poškodovane, medtem ko so iz jekla zgrajene trgovine dobro kljubovale najmočnejšim potresnim sunkom.

Konec siona — rablja.

Bao Dai, mladi in na francoskem vzgojeni vladar vzhodno azijske pokrajine Annam je odpravil med drugim tudi stona-rablja. Poprej so v Annamu zapirali na smrt obsojene v ozko dvorišče skupno s slonom, ki je bil izvežban za krvnika. Žival je smrti zapisanega zagrabila z rilcem, ga vrgla v zrak in na tla padlega je pomandrala. Bao Dai je ta grozen

delovanje preganjani. Toda pretekla nedelja je jasno pokazala in dokazala, da Kebeļčani niso klonili, da se niso dali od zlobe premagati in da vsi enotno stojijo za novim katoliškim Prosvetnim društvom, saj se je v nedeljo popoldne po rečernicah zbrala skoro vsa kebeļjska fara; od starih, preizkušenih očancev do razigrane mladine, vsi so polni navdušenja pazljivo poslušali govornike. Zbor je vodil g. A. Fior, ki je s svojo priprosto, a krepko besedo vzbudil razpoloženje in pripravljenost za nadaljnje delo. Najprej je vse navzoče pozdravil g. kaplan Bombek kot zastopnik č. g. arhidiakona konjiškega. Burnih ovacij sta bila posebno deležna g. dr. M. Sevšek in g. C. Žebot iz Maribora. Občni zbor je še pozdravil zastopnik oplotniškega prosvetnega društva g. L. Leskovar, v imenu prihovskega g. Pavlič in g. Car v imenu slovenjebistriškega. Jedrnate so bile tudi besede g. banskega svetnika Šelha in g. župnika Paniča. Izvoljen je bil odbor z mladim Globovnikom na čelu. Le škoda, da stari Globovnik, ki si je toliko prizadeval za ustanovitev prosvetnega društva, ni ućakal tega lepega dneva, ko so se presničile njegove sanje. — Po zboru je mogoćno odmevala fantovska pesem, pomešana s slovenskimi himnami in z navdušenimi živjoklici našim voditeljem, pri čemer so se posebno odlikovali številni prijatelji iz Oplotnice. Razpoloženje je še dvigala prijetna domaća godba. — Plug je sedaj nastavljen, da globoko zareže v brazdo slovenske katoliške prosvete, ki bo v svojih vrstah izoblikovala junaške moće in fante borce, ki bodo neomahljivo stali na braniku večnih idej katolicizma. Prosvetno društvo na Kebeļju bo kakor granitna trdnjava, ob kateri se bodo razbili poskus kaknega komunističnega rovarenja na južnem poboćju našega Pohorja. Kebeļčani, sedaj pa na delo, da bo kmalu se dvignil nov prosvetni dom, žarišće in ognjišće vas vseh! Bog živ!

Ljutomer. Prosvetno društvo bo imelo to nedeljo 13. septembra po osmi sv. maši svoj redni jesenski občni zbor, ki pomenja obnemazčetek delovanja v novi sezoni. Opozarjamo vse društvene ćlane, kakor tudi prijatelje, da se obćnega zbora gotovo udelećijo. Izvolil se bo tudi novi odbor. Z obćnim zborom bo združen sestanek, na katerem bo brat predsednik podal poroćilo o vtisih potovanja na olimpijado.

način smrtne kazni sedaj odpravil. Prvotno je nameraval pokonćati slona, a se je temu uprlo svećenišćtvo. Slona-krvnika so spravili v tempel, kjer ga po boćjem ćastijo; medtem ko na smrt obsojene obglavljajo s pomoćjo guilotine, katero hoćejo zamenjati z elektrićnim stolom po vzgledu Združenih amerićkih drćav.

Domaćini v Novi Gvineji v Avstraliji uporabljajo pajkove mreće za ribljenje. Po gozdih postavijo bambusove palice in ćakajo, da jih pajek preplete.

Policij. uradnik v glavnem mestu Avstralije v Sidneyu ima pet otrok, ki so vsi rojeni istega dne ravnoistega meseca in seve v razlićnih letih.

Stariši, ki dajete denar za šolske potrebšćine, opozorite svoje otroke, da kupujejo v Tiskarni sv. Cirila!

Fantovski tabor na Ljubicnem pri Poljćanah. Fantje! Vabimo vas, da pohodite v nedeljo dne 20. septembra k Materi boćji na Ljubicno pri

Odprta noć in dan so groba vrata.

Dobje pri Planini. O smrt, kako si bridka, kakšne rane sekaš, ko kosiš s svojo neizprosno koso in trgaš vezi med ljudmi, ki so si bili tako dobri in potrebni drug drugemu. To je storila smrt tudi v Dobju, ko je v nedeljo dne 23. avgusta prerezala življenjsko nit mladenke Kristine Vodušek, gospodinje v dobjanskem župnišću. Nismo mogli verjeti, da je res, kar so oznanjali žalostni zvonovi: Kristine ni več! Rajna je bila nad vse skrbna slućabnica svojega gospodarja, zvesta dekla Gospodova, vzgledna Marijina drućbenica, prijazna gostiteljica vseh številnih potnikov, ki so potrkali na župnijska vrata. Zato pa so tudi v torek dne 25. avgusta hitele od vseh strani mnoćice dobrih župljanov in znancev ter prijateljev k pogrebniemu sprevedu, katerega so poćastili tudi štirje duhovniki; g. planinski župnik Sajovic je rajni Kristini ob odprtem grobu spregovoril ganljivo slovo in marsikatera solzna kapljica je kanila na zemljo, ki je dala zadnje prebivališće dobri in vrli rajnici! Nekdo pogrebcev je rekel pomenljivo: Dobra Kristina je ućakala Jezusovo starost, 33 let, naj sedaj pri Jezusu ućiva plaćilo svojega lepega življenja!

Pišće. Grobovi tulijo! šume in tulijo razpokani kot nenasićna žrela, zevajoća v polnoćni mrak. Kaj hoćete od nas? Imeli smo ljudi, v poljani cvet, imeli smo jih, vrhu gore hrast, imeli smo jih, dali smo jih vam, kaj hoćete grobovi še od nas? Grobovi tulijo! In tako so spet zatulili v Vrstovšekovi drućini na Piršnbregu šte. 18 in ji ugrabili preblago mammo Terezijo.

Poljćanah. Tu hoćemo strniti naše vrste, zajeti na globoko, prešiniti ves naš pokret z udarnostjo in odloćnostjo, ki nam je potrebna. Ob 10. uri bo sv. maša in pridiga, med katero bodemo peli pesmi, ki so se pele na evharistićnem kongresu. Po sv. maši pa bo pred cerkvijo fantovsko zborovanje, na katerem govornita dva govornika iz Maribora ter zastopniki posameznih župnij.

Tekom treh let že tretjić. Najprej smo poloćili v naroćje matere zemlje hćerko sedanjega gospodarja Vrstovšek Mihaela, nato njegovo ženo in sedaj dobro mamico. Bila je prava kršćanska mati. Ni se bala otrok, saj jih je rodila devet, od katerih jih sedem še živi in vsi so preskrbljeni ter zavzemajo ugleden poloćaj. In njeno najvećje veselje na stara leta in v boleznih je bilo, da so se dobri otroci zbirali okrog svoje ljube mamice in ji vsak po svojih moćeh skušali lajšati teške dneve njene bolezni. Pa je ne bodo pogrešali samo domaći, ampak tudi nešćeti reveći, ki niso nikdar šli praznih rok od nje. Leta 1918 ji je umrl moć, a ona je ostala vdova, dokler ni preskrbela zadnjega svojih otrok — junaška mati! Toda na stara leta si je želela še spremijevalca na življenjski poti in se je poroćila z znanim Lepšina Martinom iz Globokega št. 6, ki je bil tudi vdovec. Danes Lepšina-Vrstovškove mame ni več. 71 pomladl je preživela, 72. jesen ji je pripravila smrti dan 29. 8. 1936. Poćivajte siadko, draga mamica, in Bog Vam bodi obilen plaćnik za to življenje; preostalim naše iskreno soćalje! — Dne Dne 30. avgusta pa se je po dolgi in mućni boleznih poslovila od nas Zemljak Ana iz Dednje vasi št. 5 v 63. letu starosti. Bodi ji domaća zemljica lahka! Naj v miru poćivata!

Trgovci, kupujte šolske potrebšćine za domaće šole pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali v Ptuj!

okregal, kaki da so. Naj se ne razburjajo, posebno pred ljudmi naj ne kaćejo jeze, naj se delajo, kakor da jim ni nič mar, najmanj pa je treba Ravnjaku vedeti, kako jih je zadelo! Ciganka še dolgo ni Ravnica, je dodal mrko in zamolklo, še je kdo, ki ji bo prekrićal vraćje naklepe — toda molćati je treba, in če se kaj zgodi, se je treba izogniti vsakemu sumu, da bi Osojćki bili kaj v to zapleteni.

Ćeprav jim ni bilo lahko, so oćeta vsi poslućali. Edino Franca si ni mogla kaj; morala je Pristovnico, Ravnjakovo sestro na Breznici, s katero sta si bili še iz otroćkih let dobri, nahujskati proti bratu. Oćetu je bilo še po volji, ko se je za nalašć podala na Breznico šćeknećo kravo gledat in je kakor slućajno stopila grede še v Pristov. Pristovnici, ki ciganke že od nekdanj ni marala, je kar kri udarila v glavo, tako se je razburila; hotela je takoj s Franco na Bistrico, da bi, kakor je rekla, bratu z mokrim cunjami ohladila noro glavo. Franca jo je komaj pregovorila, naj še kak dan poćaka, da jo prva jeza mine; na noben naćin pa ne sme bratu povedati, od koga je vse to izvedela.

Pondeljek na vrh je privihrala Pristovnica kakor burja na Ravne. Bila je moćna ženska in s svojimi šćtirimi krići še prav ćedna; samo nos je tako zoprno prevzetno vihala. Deklam na Ravnah je komaj za silo odzdravila, ker se ji je zdelo, da vse s Pavlo pod eno odejo tićijo, in je zahrućala skozi poslovsko

hišo v staro ćumnato, kjer si je bil Ravnjak uredil svojo pisarnico.

Ravnjak se je ni bogve kaj razveselil, vendar je rekel prijazno:

»O, Bog daj — dober dan! Kako pa, da še ti prideš?«

»To ti bom pri prići povedala,« je odgovorila, primaknila stol in sćdla, da je kar zašćripalo.

»Malo jesti ti bom prinesel,« je hotel gospodar vstati.

»Ne. Zaradi tega nisem prišla.«

»Tedaj povej, kaj hoćeš!«

»Vprašala bi te rada, ali je res, kar ljudje govorijo. Ali res misliš tisto — tisto — vzeti?«

»To je moja reć, katero vzamem. Jaz te tudi nisem spraševal, ko si se ti moćila.«

»To je bilo kaj drugega,« se je razvnela. »Moj je bil pošten, ugleden moć.«

»Tudi moja je pošteno dekla. Nihće ji ne more kaj oćitati.«

»Ne, seveda ne — samo to, da se je bogve odkod pritepla in da je ena od tistih, ki ji še nohta ne moreš zaupati. Oće se bojo v grobu obrnili, če si ne boš našel druge kakor to ciganko.«

»Pavla ni več ciganka, temveć pridno kršćansko dekla, ki je lahko drugim za vzgled.«

»Haha, lep vzgled! Seveda, kdor je slep ko ti, ta vidi vse drugaće kakor navadni ljudje.«

Sv. Anton na Pohorju. V nedeljo dne 30. avgusta je bil slovesno blagoslovljen in otvorjen novi razred tukajšnje narodne šole. Ker za nabavo opreme in za druga pripadajoča dela ni bilo zadostnega denarnega kritja, so požrtvovalni Antončani sami darovali ves razredni inventar, med katerim se zlasti odlikuje moderna stenska tabla, ki jo je poklonil šoli g. Kanop Miha, veleposestnik, šolski in občinski odbornik ter cerkveni ključar pri Sv. Antonu. Tudi sicer so tukajšnji domačini prav okusno uredili prostor za novi razred ter izvršili vsa pripadajoča dela večinoma na lastne stroške. Sploh so Antončani domači šoli zelo naklonjeni in store za dobrobit šolske mladine vse, kar največ morejo. Zato vsem dobrotnikom naše šole iskren Bog plačaj!

Ruše. Spored romarske pobožnosti v nedeljo dne 13. septembra bo: na predvečer v soboto ob 6 romarska pridiga, slovesne litanije in darovanje, nato zunaj cerkve rimska procesija. V nedeljo zjutraj ob pol 5 skupno sv. obhajilo za romarje, ob 5 prva sv. maša; slovesno sv. opravilo ob 6 in 10, vmes pa tihe sv. maše ob pol 8, 8 in 9; ob 3 popoldne slovesne večernice. Opozarjajo se romarji, zlasti iz oddaljenih krajev, da se poslužijo na železnici nedeljskih povratnih kart, s katerimi se peljejo brezplačno nazaj. Mnogi pridejo namreč od daleč peš v Ruše in se peljejo z vlakom samo domov. Vsi ti morajo plačati celo karto samo za eno vožnjo. Ako pa kupijo nedeljsko povratno karto na domači postaji, se lahko peljejo s to karto od doma v Ruše in iz Ruš nazaj. Treba pa je na odhodni postaji izrecno zahtevati nedeljsko povratno karto, ki potem velja od sobote popoldne do ponedeljka popoldne. Seveda se karta v Rušah ne sme oddati. Nedeljske karte se pa dobijo samo na postajah, ki so najmanj 11 km oddaljene od Ruš; ne dobijo se torej na postajah Fala, Bistrica in Limbuš. Popoldne vozijo v Ruše iz Maribora trije vlaki, ob 13.20, 14.28 in 18.48, dopoldne pa dva, ob 4.36 in 5.44. Kot nalašč za romanje!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Zadnjih občinskih volitev v naši občini smo po pravici ve-

sell: ne-le radi ugodnega izida, ko kažejo številke, da je 71% vpisanih volilcev prišlo volit in izmed teh 70% glasovalo za našo listo, tako da je nasprotna le po veliki dobroti naših članov volilne komisije dobila dva odbornika, ko bi le do enega imela pravico. Še lepše je to, kako se je ta zmaga pripravljala in kako obhajala. Na par shodih so naši ljudje resno pregledali položaj in napravili načrt ter sestavili listo, pa šli na odločno, a mirno in prepričevalno delo; in po zmagi v nedeljo zvečer so vsi trezni, a z navdušenimi vzkliki pozdravili izid volitev ter ga radostno razglasili po vaseh, nato pa šli k počitku. Nasprotniki so parkrat skušali naše shode z divjanjem spremeniti v svoje shode, zadnje nedelje in zadnji teden, posebno pa še zadnje noč je tekla pijača za volilce; zadnje noč radi divjega vpitja in groženj v St. Lovrencu in Apačah mnogi niti spati niso mogli. Na dan volitev so pijani nekateri še pred voliščem izzivali nemire, pa so jih naši le s pomilovanjem gledali in se veselili lepih prizorov, ko so naši volilci celi dan prihajali peš, čeprav so jih oni vabili na avto in na voz. Šele izid volitev je streznil nasprotnike, da so se tiho porazgubili in je bila zopet enkrat mirna noč po vseh vaseh. Zavezni in zvesti volilci JRZ, hvala vam vsem za vašo zvestobo in disciplino, ki je rodila tako lep uspeh, ki je pa tudi najlepši izraz zaupanja voditelju našega ljudstva g. dr. Korošcu ter hkrati zanj zadoščenje za osramotitve, s katerimi so ga obkladali med nami nasprotniki v svoji zaslepijenosti. Zdaj pa vsi na nadaljno složno delo v blagor občine in države!

Polzela. Dne 15. septembra bo zopet na gori Oljki običajni romarski shod. Za to priliko so povabljeni spovedniki in pridigarji, nekateri že pridejo v soboto dne 12. septembra. Na nedeljo bo že na vse zgodaj spovedovanje in tudi več sv. maš. Prijatelji in znanci priljubljene božje poti, pridite, sv. križ na gori Oljki vas vabi, da se nekoliko oddahnete in duhovno poživite.

Planina pri Sevnici. Prvi september 1936 bo ostal Planincem v trajnem spominu. Del trga pred dr. Levčevem dvoriščem je dobil novo obliko. Okrašeni mlaji, slavoček s pozdravnim napisom in na dvorišču okusno pripravljena tribuna. Po trgu so zavihrale zastave, oglasili so se topiči in zaigrala je godba. Živinorejci iz Planine, Sv. Vida in iz Dobja pa so vodili svoje

krave in telice na ogled k določeni komisiji. Že te zunanosti pričajo, kako ponosni so naši vrli kmetje na svojo živino. Prav je tako! Saj je živinoreja glavni dohodek našega kmeta. Če so cene primerne, ustvarja živinoreja tukajšnjim ljudem pravo blagostanje. Zato razumemo skrb in navdušenje, s katerim je pripravil odbor pod vodstvom dr. Mozerja, našega živinozdravnika, zunanje lice prvemu živinorejskemu prazniku v Planini. — Prignanih je bilo 64 goved sivopšenične barve. Kmalu po 9. uri je začela komisija svoje delo. Tvorili so jo: banski referent, sreski živinozdravnik iz Šmarja, g. Gajšek iz Loke, zastopnik Zveze iz St. Jurija ob juž. žel., sreski referent, živinozdravnik iz Kozja in mlekarški kontrolor. Po štiriurnem ocenjevanju so dobili razstavniki živine določene nagrade — znašale so 250, 200, 150, 120 in 80 Din. Vsega skupaj je bilo razdeljenih 5250 Din. Prispevali so: banovina, sreski kmetijski odbor in občinski kmetijski odbor. — Banski referent g. Oblak je v svojem lepem govoru izrazil svoje zadovoljstvo nad dosedanjimi uspehi Planinske živinorejske zadruga, ki obstoja šele dve leti. Opozarjal pa je tudi na obstoječe nedostatke in bodril k bodočemu načrtnemu delu. Planinski voli so sloveli že zdavnaj po Avstriji in Češki, naj bi zasloveli tudi planinske krave in posebno blkeci. Dobre bike moramo sedaj kupovati v inozemstvu, naj bi se naša živinoreja izboljšala v toliko, da bi mi prodajali bike v Inozemstvo. Prav planinska okolica ima dane vse naravne pogoje za prvovrstno živino po svoji naravni legi, po izredno dobri krmi, vodi in zraku. — Končanemu delu je sledila prijetna zabava, med katero je bila izrečena marsikatera beseda v zahvalo slavni komisiji, živinorejskemu odboru in v spodbudo našim živinorejcem. Naj bo tudi na tem mestu izrečena zahvala kar vsem, ki so nam pripravili tako prijeten dan. Upamo, da bo rodil v resnici vidne uspehe, da bo raslo število članov in se povečala vsa skrb umni živinorejce. Vse delo pa naj blagoslovi večni Gospodar, kateremu so se naši živinorejci priporočili pri sv. maši, ki je bila v ta namen darovana, predno je začela komisija svoje delo.

Širite „Slov. gospodarja“!

»Tega ne boš tajila, da so bili naši mati pametna in modra žena. Naša mati pa so Pavlo zelo obrajtali. Še zadnji dan so mi naročili, naj jo pozdravim in naj skrbim zanjo.«

»Skrbeti zanjo — da! Ampak vzeti jo — to je druga reč. Gotovo pa bi se bili naša častljiva mati na vse kriplje branili, da bi za njimi prišla ciganka na Ravne.«

»Morda so si pa to prav želeli, da bi postala Pavla moja žena.«

»Kaj, ali te res ni sram, da o materi tako govoriš?! Če že sam ne veš več, kaj je prav, vsaj staršev v grobu tako ne zasramuj!«

»Ti!« se je razjezil. »Če si le zato prišla, da me kregaš in žališ, lahko kar greš in te ni več treba.«

Pristovnica pa ni utihnila, ampak je jezikalala še huje:

»Da, že pojdem — in sram me je, da bi še kdaj prišla domov. Prej pa ti še moram povedati resnico... Le poslušaj, kaj ljudje govorijo!... Sto in sto let je že star naš dom; sto in sto let so bili Ravnjaki župani. Kar svet pomni, se še noben Ravnjak ni drugače oženil kakor s slovensko gruntarsko. Jeseni so te možje za župana izbrali, čeprav si najmlajši med njimi — niso te zaradi tebe, ampak za voljo naše častite rodovine. Ti pa, ki od našega starega poštenja in naše stare časti živiš, si nobene

druge ne znaš poiskati kakor prav to ciganko. Ni čuda, če se ljudje za glave prijemljejo. Še krave se bodo, če bo ciganka za Ravnico.«

Sestrine besede so ga zadele v živo. Zdrznil se je in po kratkem molku dejal:

»Vsi v fari imajo Pavlo radi. Tako, kakor ti, ne govori nihče. Prijazni so ji.«

»Haha, boš videl, ko prideš na oklice... Saj še imena nima... Tiho bodi! Že vem, kaj hočeš reči. Hruplja ji je svoje posodila. Pri tebi bodo gospod povedali ime, stan in bivališče. Pri tvoji puži ne bodo oklicali ne stanu, ne starosti, ne očeta, ne matere, samo Hrupljino ime. Vsi v cerkvi se bodo smejali in norcev ne bo ne konca ne kraja.«

Ravnjaku so mišice na obrazu zatrepetale. Zastrmel je v kot in mrko dejal:

»Ime in stan in odkod — to je postranska reč. Glavno je, kako ima srce in če je značajna.«

»Ha, mar meni, da so ciganke značajne?«

»Pavla je tisočkrat boljša ko ti,« je zavpil. »Srce ima! Ti ga nimaš. Ti nikdar ne bi bila življenja zame tvegala, tako kot ga je Pavla.«

»Je pač vsiljiva in se vtika povsod, kjer je ne srbi.«

»Tebi bi bilo vseeno, morda bi ti bilo celo prav, ko bi me bil zaklal.«

(Dalje sledi.)

Najnovejše ameriškansko nalivno pero

ima poseben merilni aparat, ki oznanja z menjajočimi se številkami, koliko besed je že bilo zapisanih s peresom in koliko jih je še mogoče beležiti, predno bo treba pero znova napolniti s črnolom.

Najmanjši lilijin cvet.

Na razstavi cvetlic v Londonu je bil letos na vpogled cvet takozvane velikonočne lilije, ki ni večji nego novec za 50 par in lonček, v katerem se je lilija razcvetela, je dosegel velikost naprstnika.

V južni Afriki prirejajo dirke z orjaškimi pticami, na katerih jezdijo dečki domačinov.